9185

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ, ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ-ΠΙΕΣΤΗΡΙΑ, ΒΟΥΛΓΑΡΗ 11
ΤΗΛΕΦ. ΓΡΑΜΜΑΙ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ 52699
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΟΥ 52687-ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 53554
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ 53551-ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ 53456

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ ΔΥΟ
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 750
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 12
ΑΙ ΕΞΑΜΗΝΟΙ ΚΑΙ ΑΙ ΤΡΙΜΗΝΟΙ ΑΝΑΛΟΓΩΣ
ΑΓΓΕΛΙΑΙ · ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

ΕΤΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΑΡΙΘ. 8728 — ΑΘΗΝΑΙ ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940 — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΣ

Η Β' ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΪΤΑΛΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΣΥΓΚΕΚΙΝΗΜΕΝΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΗΡΩΙΚΗΝ ΣΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΠΙΣΤΩΘΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΛΕΟΝ ΑΝΑΜΦΙΣΒΗΤΗΤΟΝ ΤΡΟΠΟΝ ΟΤΙ ΤΗΝ "ΕΛΛΗΝ" ΕΤΟΡΠΙΛΛΙΣΑΝ ΟΙ ΙΤΑΛΟΙ

ΚΑΙ ΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣ ΟΙ ΑΝΑΝΔΡΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ ΙΣΧΥΡΙΖΟΝΤΟ ΠΕΙΣΜΟΝΩΣ ΟΤΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΣΚΑΦΟΣ ΕΒΥΘΙΣΘΗ ΥΠΟ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΥ

Η ΕΠΙΒΟΥΛΗ

Ὑπῆρξε πρᾶξις ἄτιμος, χυδαία καὶ ἐσκεμμένη. Ἀφ' ἧς ὑπάρχουν Λαοὶ μὲ στοιχειώδη πολιτισμὸν καὶ Ἔθνη μὲ ἀρχηγούς, οὐδέποτε Κράτος ἐπεβουλεύθη τὴν ὕπαρξιν ἄλλου κατὰ τρόπον τόσῳ ὕπουλον, τόσῳ σκαιόν. Καὶ μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἀγρίων, καὶ μεταξὺ αὐτῶν τῶν φυλῶν, αἱ ὁποῖαι κρατοῦν ὡς περιουσίας των καὶ ὡς προῖκας τῶν θυγατέρων των τὰ κρανία τῶν ἡττημένων ἐχθρῶν των, κρατοῦν νόμοι ἠθικοί, οἱ ὁποῖοι κυβερνοῦν τὴν ψυχήν. Οἱ πρέσβεις ἀπολαύουν καὶ ἐκεῖ ἀσυλίας, ἡ λευκὴ σημαία εἶναι καὶ ἐκεῖ σεβαστή, ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου ὑπακούει καὶ ἐκεῖ εἰς κάποιαν διαδικασίαν. Διὰ τοὺς Ἰταλοὺς εἰς τὴν ἄτιμον κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπιβουλήν των δὲν ἴσχυσε τίποτε. Δὲν ἦλθαν ποτὲ νὰ μᾶς εἰποῦν καθαρὰ ὅτι εἶναι ἐχθροί μας. Δὲν μᾶς εἶπαν ποτὲ ὅτι ἔχουν βλέψεις καθ' ἡμῶν ἢ διεκδικήσεις. Ὁ ἐδῶ πρεσβευτής των, μέχρι τελευταίας στιγμῆς ἐξηντλεῖτο ἀπέναντι τῶν πάντων εἰς μειδιάματα. Τὸ Σάββατον τὴν ἑσπέραν ἔδωσε δεξίωσιν εἰς τὴν πρεσβείαν του, ἐπαινῶν τὴν [illegible] συμφιλιωτικήν του πολιτικήν, τὴν Κυριακὴν ἐπέρασε τὸ ἀπόγευμά του εἰς ἑλληνικὸν σπίτι τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν ἀφελῆ καλωσύνην νὰ τὸν δεχθῇ καὶ τὴν νύκτα τῆς Κυριακῆς ἐπέβη τοῦ αὐτοκινήτου του, ἔφθασε εἰς τὴν Κηφισιὰν καὶ ἐξύπνησεν εἰς τὰς τρεῖς τὸ πρωῒ τὸν Ἕλληνα Πρωθυπουργὸν διὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ τὴν παράδοσιν τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλ' ἂν ἡ Ἑλλὰς ἦτο ἓν οἰκόπεδον ἀνῆκον εἰς τὸν Ἕλληνα Πρωθυπουργὸν μόνον, χωρὶς συνιδιοκτήτας, χωρὶς ὑποθήκας, χωρὶς βάρη καί, ἔστω, χωρὶς ἀξίαν καὶ τοῦ ἐζητεῖτο ὄχι ἡ παράδοσις ἄνευ ὅρων, ἀλλ' ἡ ὑπὸ ὅρους ἐξαγορὰ καὶ τότε ἀκόμη δὲν θ' ἀπήντα ὁ Πρωθυπουργὸς εἰς τὸν ἐξαφνικὸν ἐπισκέπτην: — Μά, χριστιανέ μου, εἰς τὰς τρεῖς τὸ πρωΐ;... Πέρασε αὔριο, νὰ σκεφθῶ, νὰ τὸ 'πούμε...». Ἀλλ' ὁ Ἰταλὸς πρέσβυς δὲν ἐπρόκειτο νὰ περάσῃ αὔριον. Εἰς τὰς τρεῖς τὸ πρωῒ ἐδήλωσεν ὅτι ἂν δὲν τοῦ δοθῇ ἡ Ἑλλάς, ὁ ἰταλικὸς στρατὸς θὰ εἰσβάλῃ μετὰ ὥρας τρεῖς. Εἰς τὰς ἕξ. Καὶ ἐπεχείρησε νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὰς πεντέμισυ. Τελεσίγραφον, τοιούτου περιεχομένου μὲ δυόμισυ ὡρῶν προθεσμίαν, εἰς τὰς τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυκτα, δὲν ἐπεδόθη ποτέ, ἀπὸ κανένα εἰς καμμίαν στιγμὴν καμμιᾶς συρράξεως μεταξὺ πολιτισμένων Λαῶν. Διότι τὰ τελεσίγραφα ἐπιδίδονται διὰ νὰ γίνουν ἐνδεχομένως δεκτά: «Δῶσε μου αὐτὸ ἢ δ' ἄλλως τὸ παίρνω». Δίδονται προθεσμίαι καί, πρὸ αὐτῶν, [illegible] δηλοῦνται ἐπισήμως ἐχθρότητες, διαβήματα, διακοινώσεις. Ὁ καθ' οὗ αἱ πράξεις αὐταὶ σκέπτεται, μετρᾷ τὰς δυνάμεις του, ἑτοιμάζει τὴν ἄμυνάν του, καί, ὅταν ἀρνηθῇ, παρατάσσει ἑαυτὸν πρὸ τοῦ ἀντιπάλου του, ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τῆς ἐνεργείας του, ἐνσυνειδήτως, τιμίως, ἀνδρικῶς. Ἀλλ' ἐδῶ δὲν ἐπρόκειτο περὶ αὐτῶν, δὲν ἐπρόκειτο περὶ προσκλήσεως εἰς ἀγῶνα. Ἐπρόκειτο περὶ ἐπιβουλῆς: «Τὴν Κέρκυραν!... Ἀφῆστε τοὺς δημοσιογράφους νὰ λένε. Δὲν μᾶς χρειάζεται. Τὴν Βόρειον Ἤπειρον... Αὐτὰ εἶναι ἀδέσποτοι φλυαρίαι. Ἡ Ἀλβανία μᾶς φθάνει». Ἀλλὰ μὴ ἐπισήμως ὁ Μουσσολίνι δὲν ἐδήλωσε πέρυσι, ὅταν ἔγινεν ἡ ἀπόβασις εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ὅτι δὲν θὰ θίξῃ διόλου τὴν Ἑλλάδα καὶ μὴ ὁ ἐδῶ Ἰταλὸς ἐπιτετραμμένος δὲν προσέφερε, μετὰ τὴν Ἀγγλικὴν ἐγγύησιν, ἐπισήμως καὶ διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἰταλίας, τὴν ἰδικήν τους; Καὶ ὅταν ἐπνίγη ἡ «Ἕλλη» διατί δὲν μᾶς εἶπαν τότε: «Ἡμεῖς τὴν ἐπνίξαμεν. Διότι ἔτσι ἠθέλαμεν. Διότι μισοῦμεν τὴν [illegible] σας. Διότι θέλομεν νὰ κηρυχθῇ πόλεμος μεταξύ μας...»; Καὶ διατί ἀντιθέτως παρουσιάσθησαν ξένοι πρὸς τὸ ἔγκλημα καὶ ὡς ἀγνοοῦντες τὸ δρᾶμα; Καὶ διατί ὁ ἐδῶ Ἰταλὸς πρεσβευτὴς δὲν ἔπαυσε κυκλοφορῶν καὶ [illegible] χειραψίας καὶ διαδίδων τὰ κατὰ τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας παράπονά του καὶ ἐξαντλούμενος καὶ μέχρι τῆς νυκτὸς τοῦ Σαββάτου εἰς ἀγαθότητας; Διότι ἤθελε καὶ αὐτὸς καὶ ἡ Κυβέρνησίς του νὰ μᾶς ἀποκοιμήσουν. Ἤθελαν νὰ ἡσυχάσωμεν, νὰ μὴ ἑτοιμαζώμεθα, νὰ ἀποσύρωμεν — ὅπως τὸ ἐπράξαμεν δίς — τὸν Στρατὸν ἀπὸ τὰ σύνορά μας, νὰ εὑρισκώμεθα ἐν χαλαρᾷ ἐπιφυλακῇ καί, ἓν πρωΐ, εἰς τὰς τρεῖς, νὰ εἰσβάλουν αὐτοί, νὰ μείνωμεν ἡμεῖς ἄνοπλοι καὶ κατάπληκτοι καὶ νὰ φθάσουν αὐτοὶ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ εἰς τὰ Ἰωάννινα. Αὐτὸ ἦτο τὸ [illegible], τὸ ἄτιμον σχέδιον καὶ αὐτή, ἦτο ἡ [illegible] μωρὰ καὶ ἀνόητος καὶ εἰς βάρος τῆς [illegible] πρᾶξις των. Διότι μετὰ ὅλα αὐτὰ τὰ [illegible] καὶ τῆς ἀθλιότητας καὶ τῆς [illegible] καὶ τῆς ἀτιμίας, ἔπρεπε νὰ εἰσβάλουν, ἔπρεπε νὰ εἶναι σήμερον μὲ τὰ μηχανοκίνητα ἅρματά των, μὲ τὰ ἀεροπλάνα των, μὲ τοὺς ἀλεξιπτωτιστάς των — ἔχουν πολλοὺς ἡ [illegible] ἱστορία λέγει ὅτι ἔχουν καὶ δέκα [illegible] διὰ νὰ τοὺς ρίπτουν — μὲ τοὺς στρατούς των, ἔπρεπε νὰ εἶχον καταλάβει τὴν Ἤπειρον. Καὶ κατέλαβον... — Ἀλλ' ἐπὶ δύο ἤδη ἡμέρας [illegible] ἡ Ἑλληνικὴ ἀλκὴ τοὺς στυγνοὺς [illegible] εἰς τὰ σύνορα.

Τί νὰ προστεθῇ; Ὀλίγος αἶνος. Ἕνα: «Ζήτω!...».

Γ. Α. Β.

Ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ἀνακοινωθέν:

1.— Ἀναφορικῶς μὲ τὸν τορπιλλισμὸν τοῦ εὐδρόμου μας «ΕΛΛΗ», τὸν λαβόντα χώραν τὴν 8.25 ὥραν τῆς 15ης Αὐγούστου 1940 ἔξωθεν τοῦ λιμένος Τήνου, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἀνακοινοῖ, ὅτι ΤΗΝ ΠΡΑΞΙΝ ΤΑΥΤΗΝ ΕΞΕΤΕΛΕΣΕΝ ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ.

2.— Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ὅλης ἐρεύνης, ἥτις κατέληξεν εἰς τὴν ἀναμφισβήτητον διαπίστωσιν, ὅτι τὸ ὑποβρύχιον ἦτο ΙΤΑΛΙΚΟΝ, ἔχουσιν ὡς κάτωθι:

3.— Εὐθὺς μετὰ τὸν τορπιλλισμὸν τῆς «ΕΛΛΗΣ» τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον τοῦ Β. Ναυτικοῦ, μὴ διαθέτον ἕτερον τεκμήριον, ὅπως ἐξακριβώσῃ τὴν ταυτότητα τοῦ ὑποβρυχίου, ἀπεφάσισε νὰ ἀναζητήσῃ τὰ τεμάχια τῶν ἐκραγεισῶν τορπιλλῶν, τὰ ὁποῖα ἠλπίζετο ὅτι θὰ παρεῖχον ἱκανὰ στοιχεῖα ὅπως ἐξακριβωθῇ ἡ προέλευσις τῶν τορπιλλῶν.

4.— Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω συνεκροτήθη ἀμέσως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3185)427 (15.8.40) διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν Ναυάρχου καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, ἁπάντων εἰδικῶν τορπιλλητῶν καὶ τεχνικῶν ἀξιωματικῶν, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ ἀναζήτησις τῶν τεμαχίων τῆς ἐκραγείσης τορπίλλης καὶ ἡ σύνταξις πρακτικοῦ πιστοποιοῦντος ἀναμφισβητήτως τὰς ἐνεργείας τῆς ἐπιτροπῆς καὶ περιγράφοντος λεπτομερῶς τὰ ἀνευρεθέντα τεμάχια.

5.— Πράγματι ἡ ἀνωτέρω ἐπιτροπὴ προέβη τὴν ἑπομένην εἰς λεπτομερεῖς ἐρεύνας εἰς τὰς θέσεις ἔνθα ἔλαβον χώραν αἱ ἐκρήξεις τῶν τορπιλλῶν, χρησιμοποιήσασα καὶ δύτας, ἀνεῦρε δὲ πλεῖστα ὅσα τεμάχια μεγάλα καὶ μικρὰ τῶν τορπιλλῶν τούτων, ἅτινα καὶ κατέγραψε.

6.— Τὰ ἀνευρεθέντα τεμάχια ἀνήκουν εἰς δύο διαφόρους τορπίλλας, τῆς μιᾶς διαμέτρου 45 ἑκατ. καὶ τῆς ἑτέρας 53 ἑκατ.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἐπὶ τῶν πλείστων τεμαχίων τῶν διαφόρων μερῶν τῶν τορπιλλῶν ἀναγράφονται πάντοτε παρὰ τῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἀριθμὸς μητρώου τῆς τορπίλλης, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ σύμβολα τῆς προελεύσεώς της.

7.— Οὕτω συνήχθη ὅτι ἅπασαι αἱ βληθεῖσαι τορπίλλαι ἦσαν κατασκευῆς ΙΤΑΛΙΚΩΝ ἐργοστασίων καὶ ὅτι ἡ τορπίλλη τῶν 45 ἑκατ. ἦτο τοῦ ΙΤΑΛΙΚΟΥ τύπου 109 μὲ ἀριθμὸν μητρώου 11529, ἡ δὲ τορπίλλη τῶν 53 ἑκατ. τοῦ τύπου 92 μὲ ἀριθμὸν μητρώου 15830.

8.— Ἐπὶ τῶν συναπτομένων φωτογραφιῶν διακρίνονται εἰς τὰ διὰ σταυροῦ σημεῖα ἔνια τῶν ΙΤΑΛΙΚΩΝ ἐπιγραφῶν τῶν ἁλιευθέντων τεμαχίων ὡς καὶ οἱ ἀνευρεθέντες ἀριθμοὶ μητρώου, ὡς π.χ. UNIONE TIM. VERT. (TIMONI VERTICALI), POMPETTA, IT) 109 11529, κ.λ.π.

9.— Αἱ ἀνωτέρω τορπίλλαι εἶναι γεγονὸς ὅτι δὲν ἐπωλήθησαν παρὰ τῶν ΙΤΑΛΙΚΩΝ ἐργοστασίων εἰς ξένον Κράτος, καθ' ὅσον θὰ ἦτο πολὺ εὔκολος ἡ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ μητρώου τῶν τορπιλλῶν ἀνεύρεσις τοῦ Κράτους τούτου. Ἀφ' ἑτέρου δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπολύτως βέβαιον ὅτι διὰ τοῦ ἀνωτέρω τύπου τορπιλλῶν εἶχον ἐφοδιασθῆ τὰ ΙΤΑΛΙΚΑ ὑποβρύχια.

10.— Τὰ ἀνωτέρω ἀποτελοῦν ἀναμφισβήτητον γεγονός, ὅτι τὸ εὔδρομόν μας «ΕΛΛΗ» ἐβυθίσθη παρὰ ΙΤΑΛΙΚΩΝ τορπιλλῶν, βληθεισῶν ὑπὸ ΙΤΑΛΙΚΟΥ ὑποβρυχίου.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο δὲν ἀνεκοινώθη μέχρι τοῦδε ἐπισήμως διὰ λόγους πολιτικῆς σκοπιμότητος, οἵτινες βεβαίως ἐξέλιπον ἤδη.

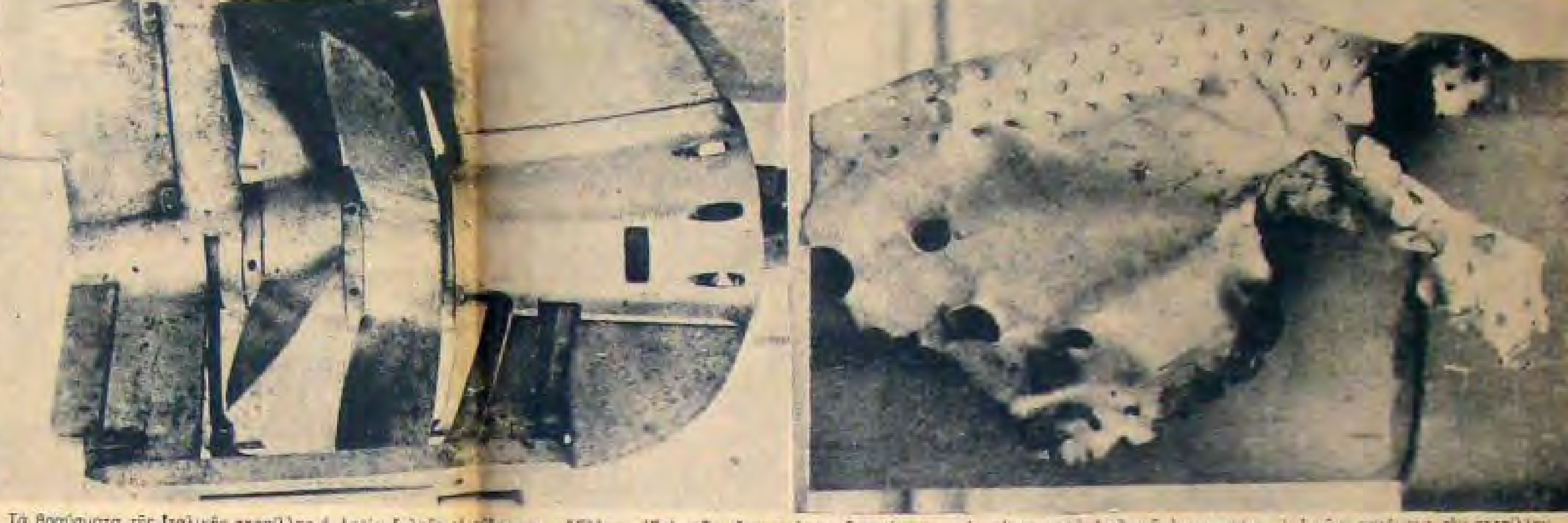

Τὰ θραύσματα τῆς ἰταλικῆς τορπίλλης ἡ ὁποία ἔπληξε τὸ εὔδρομον «Ἕλλη». Ἐπὶ τῶν θραυσμάτων διακρίνονται τὰ σήματα τοῦ ἰταλικοῦ ἐργοστασίου τὸ ὁποῖον παρήγαγε τὴν τορπίλλην.

ΑΙ ΜΩΡΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΑΙ ΤΩΝ

Ἀνεξαρτήτως τῆς ἀνωτέρω ἀνακοινώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ἦτο γνωστὸν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ τορπιλλισμοῦ τῆς «Ἕλλης» ὅτι τὸ ἀπαίσιον ἔγκλημα ὠφείλετο εἰς ἀνάνδρους πειρατὰς τῆς θαλάσσης, τοιοῦτοι δὲ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἶναι ἄλλοι παρὰ οἱ Ἰταλοί. Ὁ Τύπος ἀ[illegible] δολοφόνους εἰς τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν διὰ ν' ἀποφύγῃ ἐκτράχυνσιν τῶν πραγμάτων εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν εἶχον ἔτι ἀποσαφηνισθῆ αἱ διαθέσεις τῆς Ἰταλίας ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἑλληνικὴν ἀνεξαρτησίαν.

Ἐξ ἄλλου, ἡ Κυβέρνησις ἐκ τῆς πραγματογνωμοσύνης τὴν ὁποίαν ἐνήργησε διὰ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἁρμοδίων κρατικῶν ὀργάνων ἐγνώριζεν ὅτι τὸ τορπιλλίσαν τὴν «Ἕλλην» ὑποβρύχιον ἦτο ἰταλικόν. Ἀλλ' ἐνόμισεν ὅτι διὰ γενικωτέρους λόγους δὲν ἔπρεπε νὰ φέρῃ τοῦτο εἰς τὴν δημοσιότητα καταγγέλλουσα τὴν ἄτιμον πρᾶξιν. Ἐπίσης καὶ οἱ εὑρεθέντες κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 15ης Αὐγούστου εἰς τὴν Τῆνον εἶχον μορφώσει γνώμην ἐκ τῆς ἐμφανίσεως ἰταλικοῦ ἀεροπλάνου ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ τορπιλλισμοῦ καὶ ἐξ ἄλλων σαφῶν ἐνδείξεων καὶ εἰς οὐδένα ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐθνικότητα τοῦ σκοτεινοῦ ἐγκληματίου.

Οἱ Ἰταλοὶ ὅμως, δειλοί, ὅπως [illegible] δι' ἀνακοινωθέντων των ν' ἀποδώσουν τὸν τορπιλλισμὸν εἰς ἀγγλικὸν ὑποβρύχιον. Τὸ πρῶτον σχετικὸν ἰταλικὸν ἀνακοινωθέν, δημοσιευθὲν τὴν ἑπομένην τοῦ τορπιλλισμοῦ εἶχεν ὡς ἑξῆς:

«Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Στέφανι οἱ ὑπεύθυνοι ρωμαϊκοὶ κύκλοι ἀποκρούουν τοὺς δημοσιευθέντας εἰς τὸν ἀγγλικὸν Τύπον ὑπαινιγμοὺς τοὺς τείνοντας νὰ ἐπιρρίψουν εἰς τὴν Ἰταλίαν τὴν εὐθύνην διὰ τὸν τορπιλλισμὸν τοῦ ἑλληνικοῦ πολεμικοῦ πλοίου «Ἕλλη». Τονίζεται ἁρμοδίως ὅτι οὐδὲν ἰταλικὸν ὑποβρύχιον ἀνέφερεν ὅτι ἐτορπίλλισεν ἑλληνικὸν πολεμικὸν πλοῖον καὶ ἐπὶ πλέον οὐδὲν ἰταλικὸν ὑποβρύχιον εὑρίσκετο τὰς τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας ἐγγὺς τῆς θέσεως ὅπου ἡ «Ἕλλη» ἐτορπιλλίσθη».

Εἰς ἕτερον ἀνακοινωθέν του τὸ «Στέφανι» ἐπέρριψε τὸν τορπιλλισμὸν τῆς «Ἕλλης» εἰς τὴν δρᾶσιν ἀγγλικοῦ ὑποβρυχίου!

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι σήμερον εἰς θέσιν καὶ ἐντελῶς [illegible] τοὺς ἐγκληματίας.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Η ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

Ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον καθῆκον τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ; Ἡ Πειθαρχία. Διότι ἄμαχος καὶ μαχόμενος λαὸς εὑρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν κατὰ τὸν σύγχρονον πόλεμον. Διατρέχουν τοὺς αὐτοὺς κινδύνους καὶ ἔχουν ἀπέναντι τῆς νίκης τὰ ἴδια καθήκοντα. Ὅπως δὲ ὁ στρατευόμενος λαὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κερδήσῃ τὴν νίκην χωρὶς τὴν πειθαρχίαν, ἔτσι καὶ ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς δὲν μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν νίκην χωρὶς νὰ πειθαρχῇ ἀπολύτως εἰς τὰς διαταγὰς καὶ τὰς ὁδηγίας τῶν ἀρχῶν. Δὲν νομίζομεν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ λέγωμεν καθημερινῶς ὅλα αὐτά. Μέχρις ὥρας ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀπέδειξεν ὅτι κατανοεῖ τὰς ὑποχρεώσεις του ἔναντι τῆς νίκης κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος. Αἱ δύο πρῶται ἡμέραι τοῦ Πολέμου ἦσαν ἡμέραι μεγάλης πείρας τῶν ἱκανοτήτων καὶ τῆς θελήσεως τοῦ Ἕλληνος νὰ πειθαρχήσῃ. Ἔχομεν τὴν βεβαιότητα ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ καμμία παρέκκλισις ἀπὸ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ταύτην θέλησιν. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ. Μᾶς χρειάζεται νὰ ἐντείνωμεν τὴν προσπάθειάν μας ὅπως ἐκτελοῦμεν μετὰ σχολαστικῆς αὐστηρότητος τὰς ὁδηγίας τῶν ἀρχῶν. Δὲν πρόκειται ἁπλῶς περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας, περὶ τῆς ἀτομικῆς, δηλαδή, ἀσφαλείας ἑνὸς ἑκάστου. Πρόκειται περὶ τοῦ καθήκοντος, τὸ ὁποῖον ἔχομεν, πειθαρχοῦντες, νὰ συμβάλλωμεν εἰς τὴν νίκην, τὴν πλήρη καὶ ὁλοκληρωτικήν...

◆

Ο ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Υἱὸς τοῦ Στρατηλάτου δὲν εἶναι; Καὶ εἶναι ὁ Υἱὸς ἄξιος τοῦ Πατρός του. Ἀναλαβὼν τὴν Ἀρχηγίαν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τοῦ Ἔθνους θὰ βαδίσῃ τὸν δρόμον τῆς νίκης, ὁ Βασιλεύς. Δὲν τὸ εὐχόμεθα. Τὸ γνωρίζομεν, τὸ πιστεύομεν, τὸ διαισθανόμεθα. Μὲ τὸν Στρατηλάτην ἐπὶ κεφαλῆς ἐπήραμεν τὰ Ἰωάννινα, μὲ τὸν Υἱὸν θὰ τὰ διατηρήσωμεν. Καὶ ὄχι ἁπλῶς θὰ τὰ διατηρήσωμεν· θὰ ὑπερβῶμεν τὰ σύνορα, θὰ τανύσωμεν τὰς πτέρυγας τῆς Φυλῆς ἐκεῖθεν τῆς Κορυτσᾶς καὶ τοῦ Ἀργυροκάστρου, θὰ δώσωμεν, ἀφοῦ εἰς τὴν γενεάν μας ἔλαχε, τὴν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς ἀλυτρώτους Ἕλληνας καὶ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Ἀλβανούς. Κωνσταντῖνος ὁ ΙΒ' ἦτο ὁ λυτρωτής, Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β' εἶναι ὁ ἐλευθερωτής. Νὰ μᾶς ζήσῃ!...

◆

ΟΙ ΣΥΜΜΑΧΟΙ

Ὁ ἡρωϊκὸς Βασιλεὺς τῶν Ἄγγλων μᾶς ἀπέστειλε τηλεγραφικῶς τὰ συγχαρητήρια, τοὺς χαιρετισμούς Του καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ εὐγενοῦς ἔθνους τοῦ ὁποίου ἡγεῖται ὅτι εἰς τὸν δίκαιον μας ἀγῶνα θὰ εὑρεθῇ καὶ Αὐτὸς καὶ τὸ ἔθνος Του παρὰ τὸ πλευρόν μας, ὅπως παρὰ τὸ πλευρόν μας θὰ εὑρεθῇ καὶ κατόπιν κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς νίκης, τῆς βεβαίας νίκης τῶν συμμαχικῶν ὅπλων, ὅπως εὑρέθη πάντοτε κατὰ τὰ ἑκατὸν ἔτη τῆς ἐλευθερίας μας. Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Κυβέρνησις ηὐχαρίστησαν διὰ τοὺς λόγους καὶ διὰ τὴν παρεχομένην συνδρομήν. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὰ πράττει ὡσαύτως, μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ τὴν αὐτὴν ἱκανοποίησιν, διότι ἔχομεν παραστάτην, σύμμαχον, βοηθὸν καὶ ὁμοϊδεάτην, μίαν μεγάλην, ἰσχυρὰν καὶ ἡρωϊκὴν Αὐτοκρατορίαν. Καὶ δὲν ἔχομεν μόνον αὐτήν. Ἡ μεγάλη ἀμερικανικὴ συμπολιτεία ἐξέφρασεν ἤδη τὸν θαυμασμόν της καὶ ἐδήλωσεν ὅτι θὰ μᾶς παράσχῃ τὴν αὐτὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν βοήθειαν τὴν ὁποίαν παρέχει εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν. Ἡ σύμμαχος Τουρκία ἐξεδήλωσε συμπάθειαν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος μας καὶ αἱ πάλλουσαι ἀπὸ ἐλπίδας καρδίαι τῶν ὑποδούλων λαῶν τῆς Εὐρώπης εὑρίσκονται καὶ αὐταὶ παρὰ τὸ πλευρόν μας. Εἰς τὸν ἀγῶνα δὲν εἴμεθα μόνοι, λοιπόν. Καὶ δὲν ἔχομεν παραστάτας μόνον τὸ Δίκαιον καὶ τὰ ὅπλα μας. Ὁλόκληρος ὁ πολιτισμένος κόσμος εὔχεται ὁλοψύχως καὶ πιστεύει ὅτι ἡ Αἰωνία Ἑλλὰς θὰ δώσῃ μάθημα ἀποτελεσματικὸν εἰς τὸν ἄτιμον ἐπιδρομέα. Θὰ φανῶμεν, λοιπόν, ἄξιοι τῶν προσδοκιῶν. Εἶναι ζήτημα τιμῆς.

◆

ΠΡΟΣΟΧΗ

Νὰ σβύνετε τὰ φῶτα. Ὅταν ὑπάρχῃ ἀπολύτως ἀνάγκη φώτων νὰ ἔχετε τὰ παράθυρα, τὰς θύρας, τοὺς φεγγίτας, κάθε σχισμὴν κεκαλυμμένα. Ὀλίγον κυανοῦν χαρτί, μερικαὶ [illegible] ἀρκοῦν. Οἱ Ἰταλοὶ τὴν νύκτα τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην χθὲς δὲν ἦλθον. Δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔλθουν. Ἐὰν δὲν διαφεύγῃ οὔτε ἀκτὶς φωτός, οἱ Ἰταλοὶ δὲν θὰ εὕρουν τὴν πόλιν. Διότι, οἱ Ἰταλοὶ εἶναι ἀνίκανοι ὡς ἀεροπόροι. Ἂς μὴ τοὺς κάμωμεν ἡμεῖς μὲ τὴν ἀδιαφορίαν μας ἱκανούς. Προσοχή! Τὸ πρῶτον μας καθῆκον εἶναι ἡ σβέσις τῶν φώτων. Πλήρης, ἀπόλυτος, σχολαστική.

◆

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

Τρία ἑκατομμύρια ἐχάρισαν διὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα οἱ πλοιοκτῆται ἀδελφοὶ Σιγάλα, ἓν οἱ κληρονόμοι Κωνσταντίνου Βελλῆ, πέντε χιλιάδας λίρας Ἀγγλίας ἡ χήρα Σταματίου Ἐμπειρίκου... Πρόκειται περὶ δωρεῶν ἐκ μέρους πλουσίων. Οἱ πλούσιοι πράττουν ἔναντι τῆς πατρίδος τὸ καθῆκον των καὶ δὲν περιμένουν δι' αὐτὸ εὐχαριστίας. Ἂς τὰς δεχθοῦν ὅμως. Καὶ ἂς ἀναμείνωμεν ὅτι καὶ ἄλλοι πλούσιοι θὰ πράξουν ἐπίσης τὸ καθῆκον των, ταχέως. Δὲν θὰ ἔχῃ ἄλλως τε λόγον ὑπάρξεως ὁ πλοῦτος ἐὰν δὲν ἐκτελέσῃ τὸ ὕψιστον πρὸς τὸ Ἔθνος καθῆκον νὰ θυσιασθῇ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, ὅπως εἰς τὸ 21...

◆

Ε.Ο.Ν.

Τὸ φρόνημα τῆς Ε. Ο. Ν.: πανζουρλισμὸς ἐνθουσιασμοῦ. Θέλησις θυσίας. Αἱ πράξεις τῆς Ε. Ο. Ν.: Βοήθεια εἰς τὰς ἀρχὰς τὰς ἀναλαβούσας τὴν τήρησιν τῆς τάξεως. Καθοδηγήσεις τῶν ἀμάχων. Ἐπίδοσις εἰς τὸ ἔργον τῆς Παθητικῆς Ἀεραμύνης. Προπαρασκευὴ τῶν αὐριανῶν στρατιωτῶν μέσα εἰς τοὺς καπνοὺς τοῦ πολέμου... Ἡ Ε. Ο. Ν. εἶναι ἡ χαλυβδίνη γενεὰ τῆς Αὔριον. Ἕλληνες, ὅπου συναντᾶτε τὰ παιδιά μας μὲ τὴν κυανόλευκον στολήν, ἐργαζόμενα διὰ τὴν νίκην, νὰ τὰ βοηθῆτε ὅπως ἕκαστος δύναται.

◆

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ

Ἀρχίζει ἡ καταβολὴ τῶν ἐπιδομάτων εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν στρατευθέντων. Τὸ μέτρον εἶχε ληφθῆ πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου καὶ εἴπομεν τότε ὅτι ἦτο ἀπὸ τὰ καλύτερα τῆς Κυβερνήσεως. Τώρα, ἀποδεικνύεται μέτρον σπουδαῖον. Μᾶς γράφουν ἔφεδροι: «Φεύγομεν ἥσυχοι διὰ τὸ μέτωπον» ἥσυχοι διότι ἀφίναμεν ὀπίσω μας ἀποδεδειγμένον προστάτην καὶ πατέρα τὸ Κράτος. Νὰ εὐχαριστήσετε ἀπὸ μέρους μας τὸν Μεταξᾶν...». Τὸν εὐχαριστοῦμεν.

◆

ΠΑΝΩΛΗΣ

Εἰς τὴν Μαντζουρίαν ἐξεδηλώθη — λέγει ἓν τηλεγράφημα — πανώλης. Ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν Μαντζουρίαν; Καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν ὑπάρχει πανώλης — οἱ στρατηγοὶ τοῦ Καπορέττο! Εἰλικρινῶς, λυπούμεθα τοὺς Ἰταλούς!...

◆

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

— Καὶ τί θὰ τρῶμε εἰς τὸν πόλεμον...

— Μακαρονάδες!

ΤΟ Γ' ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς χθὲς τὸ Γενικὸν Στρατηγεῖον ἐξέδωκε τὸ ἀκόλουθον ὑπ' ἀριθ. 3 Πολεμικὸν Ἀνακοινωθὲν τῆς Ἑσπέρας 29ης Ὀκτωβρίου 1940:

«Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς 28ης πρὸς τὴν 29ην περιωρισμέναι τοπικαὶ ἐνέργειαι ἐπαφῆς.

»Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας τῆς 29ης Ὀκτωβρίου ὁ ἐχθρὸς ἐχρησιμοποίησεν ἐν Ἠπείρῳ ἰσχυρὰς δυνάμεις μετ' ἐλαφροῦ καὶ βαρέος πυροβολικοῦ.

»Αἱ ἡμέτεραι κινήσεις ἐκτελοῦνται ἐπὶ τῇ βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου.

»Εἰς Δυτικὴν Μακεδονίαν ἡ κατάστασις παραμένει ἀμετάβλητος.

»Δρᾶσις ἐχθρικῆς ἀεροπορίας ἀσθενεστάτη».

(Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου)

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΝΥΚΤΙΟΥ

ΤΟ ΧΘΕΣΙΝΟΝ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΟΝ

Η ΕΝΘΟΥΣΙΩΔΗΣ ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ

Οἱ Ἀθηναῖοι ἐκοιμήθημεν τὴν νύκτα τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ μᾶς ἀφυπνίσουν αἱ σειρῆνες. Ἐκοιμήθημεν, λοιπόν, ἐνωρὶς βοηθοῦντος καὶ τοῦ σκότους καὶ τοῦ κλεισίματος τῶν κέντρων — νὰ χορτάσωμεν ὕπνον. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι παραχορτάσαμεν, διότι οἱ Ἰταλοὶ δὲν μᾶς ἔκαμον τὴν τιμὴν τῆς ἐπισκέψεως μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς χθές. Ὁ πρῶτος — πρῶτος ἕως τὴν στιγμὴν που χαράσσονται αὐταὶ αἱ γραμμαί — συναγερμὸς ἤχησε περὶ τὴν 10.30 καὶ διήρκεσε μόλις ὀλίγα λεπτά.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν.

*

Ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς Δευτέρας ἡ πόλις εὑρίσκεται πλέον εἰς τὸ σκοτάδι. Ἐγίναμεν, δηλαδή, ὀλίγον... Λονδῖνον. Ὁ γράφων ποὺ εἶδε πέρυσι τὴν ἰδίαν περίπου ἐποχὴν τὸ Λονδῖνον μὲ τὸ «μπλάκ ἄουτ» ἔχει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι μόνον κατὰ 20 % ὑπολειπόμεθα κατὰ τὰς δύο αὐτὰς νύκτας εἰς τὸ σβήσιμο τῶν φώτων. Ἡ Ρώμη, πέρυσι, μὴ ἔχουσα οὐδὲ τὴν πλέον στοιχειώδη [illegible], ματαίως ἠγωνίζετο νὰ περιορίσῃ τὸν φωτισμόν. Ὁ Ἰταλὸς δὲν εἶναι μόνον ἀπειθάρχητος· δὲν ἔχει οὔτε σύστημα, οὔτε πίστιν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς κυβερνήσεώς του. Ἂς μὴ τὸ λησμονοῦμεν: διεξάγει τὸν πόλεμον [illegible] εἰς τοῦτον ἀθελήτως. Μία ἀπόδειξις: ἡ δήλωσις ἑνὸς ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς ἀεροπόρους ποὺ ἔχομεν αἰχμαλώτους — διότι ἔχομεν πρὸ τοῦ πολέμου εἰς τὸ Ψυχικόν. Ἦτο πιλότος ὑδροπλάνου. Προσεθαλασσώθη λόγῳ ἐλλείψεως βενζίνης μὲ τὸ μηχάνημά του πλησίον εἰς τὸ Ἀργοστόλι. Μετεφέρθη εἰς τὸν λιμένα. Ἠδύνατο, ἀνεφοδιαζόμενος, νὰ φύγῃ μετὰ 24 ὥρας συμφώνως πρὸς τοὺς κανονισμούς. Δὲν ἔφυγε. Τὸν ἠρώτησαν: Διατί; Ἀφηγήθη μίαν ἱστορίαν: «Ἤμουν μηχανικός. Κάποτε ἐπῆρα δίπλωμα πιλότου. Μίαν ἡμέραν μ' ἐκάλεσαν νὰ παραστήσω τὸν πολεμιστήν. Ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος εἰρηνικός. Δὲν καταλαβαίνω γιατί ὁ Μουσσολίνι κάνει τὸν πόλεμον. Κανεὶς δὲν ἀπειλεῖ οὔτε τὴν Ἰταλίαν οὔτε τὴν Αὐτοκρατορία της. Δὲν καταλαβαίνω... Προτιμῶ νὰ μείνω ἐδῶ. Ἐπὶ τέλους θὰ τρώγω...». Καὶ τώρα ποὺ εἶναι ἐχθρός μας ὁ Ἰταλὸς πιλότος θὰ εἶναι βέβαιος: εἰς τὴν Ἑλλάδα θὰ τρώγῃ καὶ θὰ... πίνῃ...

*

Ἡ χθεσινὴ πρωΐα εὗρε τὸν κόσμον ἀπὸ ἐνωρὶς — ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους — εἰς τὰς ἐργασίας του. Μὲ καλὸ κέφι. Ὅλα ἐλειτούργησαν κανονικῶς. Μόνον εἰς τὰ τράμ παρουσιάζονται συνωστισμοὶ καὶ μικροκαθυστερήσεις. Εἶναι ἀδικαιολόγητοι καὶ πρέπει νὰ λείψουν. Ἠμπορεῖ δὲ νὰ λείψῃ ὁ συνωστισμὸς ἐὰν τὰ λεωφορεῖα τῶν ὑπεραστικῶν γραμμῶν τὰ ἐπιστρέφοντα διὰ τῶν κεντρικῶν ἀστηρίων κενὰ — τῆς Νέας Ἰωνίας, τῆς Φιλαδελφείας, τοῦ Ἀμαρουσίου τῶν μεσογειακῶν γραμμῶν — διαταχθοῦν νὰ παίρνουν ἐπιβάτας διὰ τὴν Ὁμόνοιαν.

Ὁ Ἀρχιστράτηγος κ. Παπάγος μεταβαίνων εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον

*

Αἱ κρατικαὶ ὑπηρεσίαι ἐλειτούργησαν ὑποδειγματικῶς. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας μεταφέρεται εἰς ἀσφαλὲς οἴκημα. Ἐλήφθησαν μέτρα διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν ἀρχείων — ἰδίως τῶν Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους. Ἐπίσης μέτρα ἐλήφθησαν καὶ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν ἀρχαιοτήτων. Τῆς συντόνου ἐπὶ τοῦ τελευταίου προσπαθείας ἐποπτεύει ὁ ὑφυπουργὸς κ. Σπέντζας. Τὰ πολιτικὰ ὑπουργεῖα ἠσχολήθησαν χθὲς κυρίως μὲ τὴν τακτοποίησιν τοῦ προσωπικοῦ των ὥστε νὰ ἀντικατασταθοῦν οἱ ἐναπομένοντες εἰς τὴν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 2αν ΣΕΛΙΔΑ

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΤΟΥ ΦΟΡΤΟΥΝΙΟ

ΠΡΟΝΟΙΑ

— Εὐλογῶ τοὺς οἰκοπεδοφάγους, τοὺς οἰκοπεδοπαῖκτες, τοὺς οἰκοπεδεμπόρους, τοὺς κατασκευαστὰς προαστείων, συνοικισμῶν, παραθεριστηρίων, κηπουπόλεων — ἔλεγε χθὲς στὸ [illegible] ἄνθρωπος Ἀθηναῖος, ποὺ τοὺς εἶχε περάσει ἄλλοτε ὅλους αὐτούς, γενεὲς δεκατέσσερες. Κι' ἐπειδὴ τοῦ ἐνθύμισαν ὅλες τὶς δυσκολίες, ποὺ ἔχουν δημιουργήσει οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, δυσκολίες καθαριότητος, φωτισμοῦ, ρυμοτομίας, συγκοινωνίας, ὑδρεύσεως, [illegible], φώναξε:

— Μάλιστα! Ὅλ' αὐτὰ εἶναι ἀλήθεια καὶ ἄλλα τόσα ἀκόμη χειρότερα. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως αὐτοὶ εἶχαν μιὰ πρόνοια θετικὴ γιὰ τὸ μέλλον. Ἤξεραν ὅτι μιὰ μέρα θὰ τὰ βάλλωμε μ' ἕνα λαό, ποὺ δὲ σέβεται τίποτα ποὺ ἂν δὲν μπορῇ νὰ κτυπήσῃ τοὺς Γάλλους καὶ τοὺς Ἄγγλους κάνει τὰ [illegible] ὅπως στοὺς Ἀβησσυνοὺς καὶ στοὺς Ἀλβανοὺς καὶ μπορεῖ νὰ μᾶς περάσῃ κι' ἐμᾶς γιὰ τέτοιους. Ἤξεραν ὅτι μιὰ μέρα μπορούσαμε νὰ ὑποστοῦμε τὴν ἐπίθεσι ἑνὸς λαοῦ ποὺ δίνει τελεσίγραφα στὸ κρεββάτι τοῦ πρωθυπουργοῦ μὲ πιζάμες καὶ γυρεύει, ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν, τὴν Ἑλλάδα, σὰν νὰ ἤτανε προσωπικὴ ἰδιοκτησία τοῦ ἀρχηγοῦ· νὰ ὑποστοῦμε τὴν ἐπίθεσι ἑνὸς λαοῦ, ποὺ ἀρχίζει τὶς ἐχθροπραξίες μιὰ ὥρα πρὶν ἀπ' αὐτὴ ποὺ ὥρισε ὁ ἴδιος, γιὰ ν' [illegible] νὰ δείξῃ τὴν ἀνδρεία του, ξαφνικά, [illegible] καὶ τὴν ἔδειξε ἀνάποδα. Μπορεῖ νὰ μὴν ἔχουμε [illegible] στὸ μέτωπο καί, μάλιστα, σὲ μερικὰ σημεῖα, νὰ [illegible] ὡς πρωταθληταὶ τοῦ δρόμου, ποὺ ἔτρεξε πάντα στοὺς πολέμους· ἀλλὰ ἐπέταξε στὴν Πάτρα καὶ βομβάρδισε καὶ σκότωσε γυναῖκες καὶ παιδιά. Ἤξεραν ὅτι, μιὰ μέρα, θὰ μᾶς ἔκανε τὸ ἴδιο αὐτὸς ὁ λαός, καὶ [illegible] πληθυσμοὺς τῶν [illegible] πόλεων καὶ [illegible] σὲ μιὰ πρωτεύουσα, ποὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ βομβαρδισθῇ ποτέ!

— Μίλα γιὰ τὴν Ἀθήνα, τὸν διέκοψε κάποιος.

— Μάλιστα! Καὶ φωνάζω· Δόξα στοὺς οἰκοπεδοφάγους καὶ τοὺς οἰκοπεδοπαῖκτες, ποὺ ἅπλωσαν ὅλα τὰ χωράφια καὶ τοὺς πιὸ μακρινοὺς ἀγροὺς σὲ οἰκίες καὶ συνοικισμοὺς καὶ κηπουπόλεις καὶ προάστεια καὶ [illegible], χωρὶς ἀρχὴ καὶ χωρὶς τέλος! Μπορεῖ νὰ δημιούργησαν [illegible] καὶ πέντε χιλιάδες δημοτικὰ προβλήματα, [illegible] ὅπως μιὰ μεγάλη ἐθνικὴ [illegible]. Ἂς ἔρθουν τώρα οἱ Ἰ[illegible]